

SZZ Teorie a historie oboru (od 27. 1. 2021)

Témata:

- Počátky českého teoretického myšlení o divadle a vztah divadla a literární předlohy
 - 1A. Teorie dramatického textu
 - 1B. Počátky českého teoretického myšlení o divadle a vztah divadla a literární předlohy
- Koncepce, terminologie a přínos Zichovy Estetiky dramatického umění
- Divadelně-teoretické pojmy českého strukturalismu a jeho vliv na současnou teorii divadla
- Divadelní jazyk a základní sémiotické teorie a pojmy
- Rozlišení komponentů a divadelního díla a komponentů divadelní tvorby
- Problémy současné genologie, základní druhy divadla a problematika v současné době se rozvíjejících nových divadelních tendencí a forem
- Specifikum loutkového divadla
- Problémy současné teorie divadla
 - 8A. Performativní obrat a jeho důsledek pro divadelní teorii
 - 8B. Zdroje, základní termíny a přínos kognitivní teatrologie
- Specifika mediální povahy divadla a její srovnání s ostatními mediálními oblastmi
- Vizuální obrat v umění

Seznam povinné literatury:

- BERGER, John. *Způsoby vidění*. Praha: Labyrint, 2016. (10)
- BREGOVIĆ, Monika. Transforming Reality in the Magic Mirror of Fiction). In VON BRINCKEN, Jörg et al (eds.). *Fiction / Realities*. München: Martin Meidenbauer, 2011, s. 39–52. (6)
- CARLSON, Marvin. *Performace: A Critical Introduction*. 3. vydání. Oxon and New York: Routledge, 2018. (8A)
- CÍSAŘ, Jan. *Teorie herectví loutkového divadla*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. (7)
- ETLÍK, Jaroslav. Divadlo jako zakoušení. *Divadelní revue X* (1999), č. 1, s. 3–30. (4) (7)
- ETLÍK, Jaroslav. Dvě tradice v jedné: teorie jako prožívání paměti. *Divadelní revue XXX* (2019), č. 3, s. 33–46. (3)
- ETLÍK, Jaroslav. Termíny k dohodnutí. In KLÍMA, Miloslav a kol. *Divadlo a interakce*. Praha: Pražská scéna, 2006, s. 13–25. (5)
- FISCHER-LICHTE, Erika a Jens Roselt. Přitažlivost okamžiku – představení, performance, performativ a performativnost jako teatrologické pojmy. In ROUBAL, Jan (ed.). *Souřadnice a kontexty divadla*. Praha: Divadelní ústav, 2005, s. 147–154. (9)
- FREYTAG, Gustav. *Technika dramatu*. Praha: Ústav pro učebné pomůcky průmyslových a odborných škol, 1944. (1A)
- HONZL, Jindřich. Pohyb divadelního znaku. In Týž. *K novému významu umění: divadelní úvahy a programy 1920-1952*. Praha: Orbis, 1956, s. 246–259. (1B)
- HOSTINSKÝ, Otakar. Obecná theorie umění. In Týž. *O umění*. Praha: Čs. spisovatel, 1956, s. 125–234. (1B)
- JANOŮŠEK, Pavel. Divadlo a text jako průnik fuzzy množin. In MERENUS, Aleš, Iva Mikulová a Jitka Šotkovská (eds.). *Text a divadlo*. Praha: Academia, 2019, s. 15–114. (1A)
- McCONACHIE, Bruce. *Theatre & Mind*. Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2013. (8B)
- MIRZOEFF, Nicholas. Úvod: Co je vizuální kultura? In Týž. *Úvod do vizuální kultury*. Praha: Academia, 2012, s. 12–55. (10)
- MUKAŘOVSKÝ, Jan. *Studie I*. Brno: Host, 2007. (3)
- OSOLSOBĚ, Ivo. *Ostenze, hra, jazyk: sémiotické studie*. 1. vyd. Brno: Host, 2002. (4)
- ZICH, Otakar. *Estetika dramatického umění: teoretická dramaturgie*. V Praze: NAMU, 2018. (2)

Metodika přípravy a průběhu zkoušky:

Zkouška probíhá ústní formou. V rámci přípravy na zkoušku student 48 hodin předem obdrží divadelně-teoretický text vybraný z povinné literatury; tento text pak při zkoušce analyzuje, vymezí pojmy, které se v něm objevují, a vysvětlí jejich současné chápání v českém a zahraničním kontextu, a i jejich případné funkční proměny.

Cílem zkoušky z divadelní teorie je ověřit, zda se student:

- orientuje v českém divadelním pojmosloví, tj. dokáže vysvětlit současný sémantický význam daných pojmů, zná jejich významové a funkční proměny, kterými během historie prošly a rozumí, jakých způsobem zvolené pojmy umožňují pojmenovat specifické aspekty divadla
- rozumí základním poznatkům české a částečně i zahraniční divadelní teorie a dokáže vysvětlit zdroje a východiska těchto tendencí
- dovede vysvětlit, v čem spočívá divadelně-teoretická reflexe

Způsob ověření:

analýza textu - 40% klasifikace

vymezení pojmů - 30% klasifikace

začlenění pojmů do kontextu české, příp. zahraniční teorie divadla - 30% klasifikace